

UNA EXPERIÈNCIA NOVA PELS ALUMNES DE L'AULA TALLER: Crèdit variable d'entorn

Estefanía Manchón Pons

Profesora de Psicologia i Pedagogia. IES de Terrassa

RESUMEN

El Aula Taller es una experiencia que se está llevando a cabo en el IES Terrassa, con la finalidad de dar respuesta educativa a aquellos alumnos que de no ser así no conseguirían adquirir las competencias básicas para la ESO.

Este año se ha iniciado una experiencia formativa externa, a partir de la firma de un convenio de colaboración entre el Departament d'Educació i Universitats y el ayuntamiento de la localidad.

Cada alumno que participa en el Aula Taller asiste durante las tardes de lunes a jueves a un centro de educación infantil y primaria, apoyando las funciones de los oficiales de servicios generales, tanto en las tareas de mantenimiento como de funcionamiento del centro.

ABSTRACT

The "Aula Taller" it's an experience that is carried out by the High School Terrassa in order to give another answers to some students that will never get the basic competences of the secondary education.

This year we have introduced a new extern experience with an agreement signed together with the TownHall of Terrassa.

Each student of the Aula Taller has gone to the primary school each afternoon from Monday to Thursday, by this way they have assumed some functions of the dayly work in this centre.

INTRODUCCIÓ

L'IES de Terrassa és un centre que acull a un volum important d'alumnes de l'ESO: quatre línies a 1r., 2n. i 4t. i cinc línies a 3r. Dins del pla estratègic, l'IES té 4 objectius, un d'ells és la millora del resultat educatiu. Dins d'aquest gran objectiu una estratègia que és millorar l'atenció a la diversitat a l'ESO.

L'objectiu és donar resposta a les capacitats, necessitats i interessos dels alumnes i per això el professorat del centre revisa i modifica anualment les eines d'atenció a la diversitat. Algunes de les eines impliquen una modificació en els agrupaments de l'alumnat en determinades àrees. Ens referim als desdoblaments de les instrumentals i a les atencions en petit grup a l'àrea de socials. Aquest recurs s'aplica a primer i segon d'ESO. El professorat fa les adaptacions curriculars corresponents i canvia la metodologia emprada a aula.

Si l'equip docent, el departament d'orientació i la Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAD) consideren que l'alumne necessita un tractament més intens en el segon cicle de l'ESO, disposem d'altres eines d'atenció a la diversitat que ubiquen l'alumne en un grup especial on es fa un tractament diferenciat a gran part de les àrees: són els Grups d'Atenció Preferent (GAP) i l'Aula Taller.

Els GAP fa sis cursos que funcionen. Es fan adaptacions curriculars a totes les àrees partint dels mínims marcats per cada departament. Actualment funcionen de forma estable donant resposta als alumnes amb greu retard d'aprenentatge que segurament no obtindrien el Graduat de l'ESO en un grup ordinari.

L'AULA TALLER

L'aula taller es troba ubicada dins de les mesures d'atenció a la diversitat del centre amb la intenció de donar resposta educativa a l'alumnat que a través de la via ordinària no assoliria el conjunt de competències bàsiques, degut a les seves dificultats d'aprenentatge, interessos molt allunyats de l'aprenentatge escolar, desmotivació greu, perill d'absentisme acadèmic, problemes de conducta, etc. amb els quals hem esgotat totes les mesures d'atenció a la diversitat de què disposa el centre. L'objectiu principal és la consecució de l'èxit escolar: d'una banda aconseguir l'etapa acreditada i d'altra una orientació post-obligatòria conseqüent amb les seves expectatives i interessos.

Perfil dels alumnes

- Alumnes entre 14 i 16 anys que presenten greus dificultats d'adaptació al sistema ordinari d'aprenentatge. La seva història escolar és de fracàs, determinada tant per factors personals com de context.

- Presenten trastorns de conducta, són alumnes amb un historial disciplinari ple de conductes contràries a la convivència (ccc), expedients, sancions cautelars, etc.
- En general, tenen un major interès i predisposició cap a tasques manipulatives que no pas intel·lectuals. La tendència al moviment i a l'acció sol imperar per damunt de la capacitat reflexiva. Sovint els costa molt romandre força estona escoltant, asseguts o fent activitats centrades en el llenguatge i l'abstracció. També s'observen problemes d'atenció i concentració.
- La baixa autoestima i manca d'habilitats socials fa que puguin presentar impulsivitat accentuada i agressivitat verbal o fins i tot física.
- Són alumnes l'adaptació dels quals s'ha intentat, sense resultats satisfactoris, en els dos primers cursos de l'ESO. Els intents estan en relació a les diferents mesures d'atenció a la diversitat i recursos de què disposa el centre.

Els objectius que pretén amb l'aula taller són:

- Evitar el fracàs escolar d'aquests alumnes, que per les seves característiques i biografies personals i escolars, no sempre encaixen en l'oferta educativa.
- Aconseguir, en conseqüència, atendre'ls de maneres més ajustades a les seves competències i qualitats personals per accedir al currículum de l'etapa de secundària obligatòria i acreditar d'acord amb els seus objectius generals i competències bàsiques.
- Fer possible un bon clima de treball, potenciant actituds bàsiques de convivència, respecte i tolerància.
- Positivar l'aprenentatge escolar i atribuir-li sentit.
- Potenciar valors com la responsabilitat, el compromís personal i grupal, la superació i l'esforç.
- Millorar les habilitats socials.
- Establir processos de millora de l'autoconcepte i l'autoestima.
- Millorar l'autonomia personal i la capacitat de previsió.
- Orientar els alumnes escolarmet i professionalment i despendar interessos formatius i professionals.
- Implicar les famílies en els objectius educatius i millorar, alhora, les relacions centre-famílies oferint alternatives viables a les necessitats educatives dels seus fills.

L'equip docent de l'aula taller el formem tres docents: la tutora encarregada de les àrees científiques i professora d'educació física, la professora de les ciències socials que recorren els microprojectes i de les activitats més artístiques i estètiques, i jo, docent de les àrees lingüístiques i psicopedagoga en el centre, a més d'encarregada d'impartir un crèdit variable en competències socials a tots els alumnes de l'aula taller.

Els continguts s'han organitzat de la següent manera:

- Treball adaptat per àrees **microprojectes**: (11 hores setmanals) els quals de manera globalitzada s'organitzen els continguts de diverses àrees. El referent per realitzar

les adaptacions són els objectius mínims acordats per cadascun dels departaments, de manera que es treballin les competències bàsiques.

Aquest es l'esquema del treball per microprojectes per al curs 06-07:

TRIMESTRE	MICROPROJECTES	ÀREES ADAPTADES	TREBALL COMPLEMENTARI	N. HORES SETMANALS
1r	- Capses de jocs - Dissenyem i confeccionem una catifa - Música i literatura en context històric - Fem de periodistes	Matemàtiques, Tecnologia, Ll. castellana C. Socials, Visual i Plàstica, matemàtiques Ll. Castellana, Música i C. Socials Llengua Catalana	Matemàtiques Anglès	4h+1=5 hores 3h 3h 2h 1h total: 14 hores**
2n	- Reciclem - Música i literatura - Fem de periodistes	C. Experimentals, Tecnologia, Socials, Ll. Catalana, Visual i Plàstica. Ll. Castellana, Música i C. Socials	Matemàtiques Anglès	4h+1=5 hores 3h 1h 1h TOTAL: 10 hores
3r	- Viagem amb l'amic trobat - Les màquines de Leonardo.	Ll. Catalana, Ll. Anglesa, Ll. Castellana, C. Socials, Música, Experimentals, Matemàtiques, Tecnologia		6h 4h TOTAL: 10 hores

** Més hores a l'aula taller quan encara no s'havien iniciat altres activitats fora de l'aula

- **Tutoria:** (1 hora)
- Formació amb **grup ordinari:** Educació física (2hores), crèdits variables (3hores).
- **Tastet d'oficis:** organitzats per foment de Terrassa. Són una primera aproximació al món laboral. Aquest curs s'ha treballat: l'electricitat, xapa i pintura, mosso de magatzem, fusteria d'alumini i la soldadura. Aquesta programació complementa l'orientació professional del nostre alumnat. (4 hores)
- **Experiència pràctica en CEIPs** de la població: mitjançant un conveni amb l'ajuntament de Terrassa. Aquesta activitat l'anomenem "Crèdit variable d'entorn". (10 hores)

CRÈDIT VARIABLE D'ENTORN

El marc legal que empara el nostre projecte és el següent:

- Conveni de col·laboració entre el Departament d'Educació i universitats i l'Ajuntament de Terrassa, per al projecte d'aula taller d'atenció educativa a la diversitat de l'alumnat d'educació secundària del municipi al segon cicle de l'ESO de L'IES Terrassa.(Signat aquest curs 2006-2007)
- Instruccions-normativa de Centres d'Educació Secundària d'inici de curs del Departament d'Educació curs 2006-07 (Atenció a la diversitat. Aules Obertes).

Aquest projecte ja es va iniciar el curs anterior (2005-2006), però és aquest curs 2007-2008 quan s'ha acabat de perfilar el projecte que és pensava, imprimint-li una organització i estructura pròpia. Per tant podem parlar de que encara ens trobem en una fase **experimental** del mateix.

La gran novetat d'aquest curs ha estat la **firma del conveni**, amb el corresponent inici de la experiència en un espai diferent a l'IES.

Una vegada signat el conveni amb l'ajuntament i l'acceptació del mateix per part dels pares, cada alumne participant en l'aula taller ha estat assignat a un CEIP de la localitat. el criteri per assignar a un o altre CEIP ha estat per motius de perfils tant d'alumnat com dels oficials de serveis generals. des de l'IES es va aportar la informació necessària per que els alumnes poguessin ser atesos en funció de les seves característiques, i des de l'ajuntament es van trobar professionals amb un perfil que pugues encaixar amb els nois. Aquesta coordinació primera era necessària per tal d'assegurar els millors resultats possibles.

La tasca a desenvolupar és la del recolzament a les funcions de l'oficial de serveis generals (conserge). Aquest reforç es dirigeix a activitats més professionalitzadores com són les del manteniment del centre, així com activitats d'ajuda al funcionament del CEIP, aquestes tasques doten als alumnes de major autonomia i responsabilitat, i faciliten la generalització d'habilitats socials treballades a l'IES.

Els oficials de serveis generals fan arribar setmanalment a l'IES els informes de seguiment. Es tracta d'una graella amb els ítems que considerem prioritaris: assistència i puntualitat, relació amb el "cap", rendiment, hàbits socials, relació amb els diferents membres de la comunitat educativa. D'aquesta forma tenim puntualment informació per tal de conèixer l'evolució dels nostres alumnes.

VALORACIÓ

En general es valora l'aula taller per la reducció de l'absentisme dels alumnes, la millora dels resultats acadèmics: dos alumnes no suspenen cap i obtenen el Graduat i d'altres disminueixen el nombre de suspesos., l'augment de la motivació deguda a l'aplicació d'activitats i metodologies alternatives: treball per projectes transversals, tastet d'oficis... i la disminució significativa del nombre d'expedients disciplinaris.

Pel que fa a l'experiència dels nois en els CEIPs, s'ha vist com en general l'experiència ha estat molt positiva, els hàbits i conductes més disruptives de l'alumnat han disminuït d'una manera molt considerable. Molts d'ells ho han desenvolupat amb alegria i seriositat, es precis senyalar que això ha estat facilitat per les bones relacions amb els oficials de serveis, que han estat molt satisfactòries. Aquestos professionals es van agafar la nova tasca amb compromís i il·lusió i és just reconèixer la seva funció, ja que els alumnes sols podien aprendre certes habilitats en un context real de treball i ells ho han fet possible.

De cara al curs vinent, ens queden temes per millorar, com són treballar per aconseguir que desaparegui totalment l'absentisme del nostre alumnat, una implicació major a les tasques de l'IES i externes, aconseguir que acreditin al final de l'etapa el major nombre possible d'alumnes...

Però creiem que aquest és el camí, que els esforços de totes les parts implicades valen la pena, per això ens proposem continuar en aquesta línia en benefici del futur dels alumnes.

GRAU D'IMPACTE DE LES PRÀCTIQUES ALS CEIP'S / DADES DE 51 DIES: DE GENER A ABRIL

ÍTEMS	Alumne A	Alumne B	Alumne C	Alumne D	Alumne E	PROMIG
Puntualitat	77,41%	100%	90%	99%	60%	85,28%
Relació responsable	76%	100%	92,64%	83,16%	75%	85,36%
Acceptació avisos	75%	100%	83,33%	98%	23,33%	75,93%
Relació altres	75%	100%	77%	75%	75%	80,40%
Rendiment	75%	100%	87,00%	93,88%	53,33%	81,84%
Assistència	61%	30,21%	100%	96%	29,41%	63,32%

PROMIG TOTAL

79%

Promig global de diferents ítems

